

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Westelijke Randweg Twello, gemeente Voorst

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport

11 november 2009 / rapportnummer 2305-36

1. HOOFDPUNTEN VAN HET MER

Het College van burgemeester en wethouders van de gemeente Voorst wil de verkeersproblemen in de kern van Twello verminderen en ziet de aanleg van een westelijke randweg als een kansrijke oplossing voor die problemen. Voor de voorgenomen randweg is een wijziging van het bestemmingsplan noodzakelijk.

Ten behoeve van de besluitvorming wordt een procedure voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen.¹ De gemeenteraad is bevoegd gezag in deze procedure.

De Commissie voor de m.e.r. (hierna 'de Commissie') beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport (MER). Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming het MER in ieder geval onderstaande informatie moet bevatten:

- een integrale probleemanalyse die de locaties en omvang van de verkeers- en daarmee samenhangende problemen in heel Twello in beeld brengt;
- een alternatief zonder de aanleg van een randweg, waarin verplaatsing van bedrijventerreinen en herinrichting van de Molenstraat onderzocht worden;
- een transparante vergelijking van de alternatieven onderling en met de referentiesituatie op basis van het probleemoplossend vermogen en de (milieu-)effecten;
- een zelfstandig leesbare samenvatting, die duidelijk is voor burgers en geschikt is voor bestuurlijke besluitvorming.

In de volgende hoofdstukken geeft de Commissie in meer detail weer welke informatie in het MER moet² worden opgenomen. De Commissie bouwt in haar advies voort op de startnotitie. Dat wil zeggen dat in dit advies niet wordt ingegaan op de punten die naar de mening van de Commissie in de startnotitie voldoende aan de orde komen.

2. PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BELEID

2.1 Probleemstelling

Beschrijf in het MER de resultaten van de verkeersstudie die de omvang en locaties van de huidige en toekomstige (2020) problemen in verkeersintensiteit en -doorstroming, bereikbaarheid, verkeersveiligheid en leefbaarheid inzichtelijk maakt.

Beschrijf de verkeers- en leefbaarheidsproblemen in de gehele kern van Twello met nadruk op:

- de problemen op de route Oude Rijksstraatweg – Molenstraat – Hietweideweg (zie hiervoor ook paragraaf 4.2);

¹ Voor de samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens, zie bijlage 1 bij dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via www.commissiemer.nl onder *adviezen*. Voor een overzicht van zienswijzen wordt verwezen naar bijlage 2.

² Op basis van wettelijke eisen en jurisprudentie.

- de ontsluiting van de bedrijventerreinen Nijverheid en 't Belt aan de noordzijde van Twello en Engelenburg aan de zuidzijde;
- het treinverkeer door Twello en de problemen bij de spoorwegovergangen. Maak in het MER de omvang en de locatie van knelpunten en hun onderlinge samenhang duidelijk. Presenteer deze knelpunten voor zover mogelijk op een overzichtskaart.

Geef in het MER een zo veel mogelijk kwantitatieve beschrijving van de leefbaarheidsproblemen met betrekking tot de luchtkwaliteit, geluidbelasting, externe veiligheid, verkeersveiligheid en barrièrewerking. Geef aan of er in de huidige situatie en toekomstige situatie, waarin de randweg niet zou worden gerealiseerd, normen (luchtkwaliteit en geluid) overschreden worden.

2.2 Doelstelling

De startnotitie geeft een beschrijving van de doelstellingen voor veiligheid, bereikbaarheid en leefbaarheid. Maak deze doelstellingen in het MER concreter door ze te vertalen in, bij voorkeur kwantitatieve, indicatoren. De verlaging van de intensiteit van het autoverkeer en afname van het aandeel doorgaand verkeer zijn geen doel op zich, maar slechts een indirecte 'maat' voor leefbaarheid.

Onderbouw de doelstellingen en de criteria die daarbij horen op basis van de probleemanalyse. Op basis van de criteria kunnen de onderzochte alternatieven worden beoordeeld op doelbereik.

2.3 Beleidskader

De startnotitie geeft een overzicht van het relevante beleidskader voor de verschillende milieuaspecten. Werk deze in het MER verder uit en geef daarbij aan welke randvoorwaarden en eisen dit beleid aan het voornemen stelt. Bijzondere aandacht hierbij verdient de ligging en het beschermingsregime van de Ecologische Hoofdstructuur, die door verschillende varianten aangetast wordt.

Geef een korte beschrijving van de provinciale en gemeentelijke ambities ten aanzien van verkeer en vervoer (functies van wegen, acceptabele intensiteiten, etc.).

3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

3.1 Referentie

De startnotitie geeft een goede aanzet voor de beschrijving van de referentie situatie. Onderbouw in het MER welke ontwikkelingen in het studiegebied beschreven zullen worden als autonome ontwikkelingen en welke niet. Het is van belang de autonome groei van het verkeersaanbod goed in kaart te brengen. Geef hiertoe een overzicht en korte beschrijving van de ruimtelijke plannen en projecten, die de komende periode in de regio Stedendriehoek zullen worden uitgevoerd en geef aan welke invloed deze in totaliteit hebben op het verkeersbeeld (intensiteit, doorstroming, veiligheid) in het studiegebied. Presenteer deze ontwikkelingen voor zover mogelijk in een goed leesbare kaart.

Werk met scenario's voor die activiteiten waarvan het doorgaan nu onzeker is, maar die naar verwachting mede bepalend zullen zijn voor de milieueffecten van de voorgenomen activiteit. Hierbij kan gedacht worden aan de verbreding van de A1 en het effect daarvan op sluipverkeer dat door Twello rijdt.

3.2 Alternatieven

3.2.1 Selectie van alternatieven

De startnotitie beschrijft een goede aanzet voor de alternatieven die in het MER onderzocht worden. Daarbij wordt een brede afweging gemaakt van verschillende oplossingsgroepen. Het aantal alternatieven die in het MER verder onderzocht zullen worden kan nog verder worden verkleind. Onderzoek in welke mate alternatieven in oplossingsgroepen scoren op probleemoplossend vermogen, leefbaarheid en gevolgen op landschappelijke en natuurlijke waarden. Wanneer hieruit blijkt dat oplossingsgroepen geen oplossing bieden voor de problematiek en grote negatieve gevolgen hebben voor de leefbaarheid en landschappelijke en natuurlijke waarden, dan hoeven deze alternatieven niet verder onderzocht te worden. Geef in het MER een korte beschrijving van deze alternatieven met een onderbouwing waarom deze alternatieven niet verder onderzocht zullen worden.

3.2.2 Verkeerssturende maatregelen, flankerend beleid en spoorwegveiligheid

Geef voor alle alternatieven aan welk basispakket aan verkeerssturende maatregelen en flankerend beleid worden getroffen. Voorbeelden hiervan zijn vrachtwagenverbod, eenrichtingsverkeer, parkeermaatregelen, etc. Hierbij horen ook maatregelen die de milieueffecten van een randweg mitigeren zoals:

- maatregelen om de leefbaarheid te verbeteren (bijvoorbeeld de aanleg van geluidwallen of een halfverdiepte ligging van de randweg bij de oplossingsgroep strak buitenom);
- maatregelen ter compensatie van de aantasting van de Ecologische Hoofdstructuur en/of de karakteristieke waarden van landgoederen zoals 't Hartelaer (landschap en cultuurhistorie).

Onderzoek bij alle alternatieven de noodzaak tot, en de mogelijkheden voor, het nemen van maatregelen ter verbetering van de spoorwegveiligheid, in het bijzonder de aanleg van een ongelijkvloerse spoorwegovergang.

3.2.3 Alternatief op bestaande infrastructuur

De combinatie van aantallen fietsers, vracht- en autoverkeer dat door de kern van Twello rijdt lijkt een belangrijke oorzaak van de verkeersgerelateerde problemen te zijn, in het bijzonder op de route Oude Rijksstraatweg – Molenstraat – Hietweideweg. De Commissie adviseert daarom in het MER een alternatief te onderzoeken op basis van de bestaande infrastructuur, waarbij er enerzijds naar gestreefd wordt het vrachtverkeer op deze route zoveel mogelijk te beperken en anderzijds door maatregelen op deze route zelf het vrachtverkeer, fietsers en autoverkeer zoveel mogelijk van elkaar worden gescheiden. Een alternatief op bestaande infrastructuur heeft naar verwachting minder gevolgen voor het buitengebied en haar maatschappelijke en natuurlijke

waarden dan de alternatieven met een randweg.³ Besteed hierbij aandacht aan de volgende componenten:

- sanering van de bedrijventerreinen Nijverheid en 't Belt in het noorden van Twello, direct grenzend aan de Molenstraat;
- uitbreiding van bedrijventerrein plaats te geven langs de A1 of elders;⁴
- herinrichting van de Molenstraat.

Sanering van de bedrijventerreinen Nijverheid en 't Belt

In de Ruimtelijke Toekomstvisie Voorst staat de wens van de gemeente om de bedrijventerreinen 't Belt en/of Nijverheid te herontwikkelen en/of te transformeren. Bij een sanering of verplaatsing van deze bedrijventerreinen zal het vrachtverkeer over de route Oude Rijksstraatweg – Molenstraat – Hietweideweg aanzienlijk afnemen. Onderzoek in hoeverre verkeersgerelateerde problemen worden opgelost wanneer deze sanering wordt uitgevoerd.⁵

Uitbreiding bedrijventerrein langs de A1 of elders

Binnen het landschappelijk raamwerk tussen Engelenburg en landgoed Hartelaar ziet de gemeente aan de zuidwestzijde van Engelenburg ruimte voor uitbreiding van het bestaande bedrijventerrein tot een oppervlakte van 15 – 20 hectare. In de Ruimtelijke Toekomstvisie Voorst is de optie open gelaten om de ruimtebehoefte voor bedrijventerrein aansluitend op de bebouwde kom van Twello te realiseren of een plaats te geven langs de A1 of elders. Onderzoek in hoeverre verkeersgerelateerde problemen worden opgelost wanneer alle extra bedrijventerreinen niet op Engelenburg maar langs de A1 of elders⁶ gerealiseerd worden.

Herinrichting Molenstraat

Bij de herinrichting van de Molenstraat kunnen de volgende maatregelen, eventueel gecombineerd, worden overwogen:

- het instellen van een vrachtwagenverbod;
- het verbreden van het wegprofiel ten koste van de parkeerplaatsen op de Molenstraat en het aanleggen van nieuwe parkeerplaatsen in de directe omgeving;
- het verlagen van de maximum snelheid;
- het instellen van éénrichtingsverkeer.

Onderzoek of door middel van inzet van één of meerde van de bovengenoemde componenten een alternatief op bestaande infrastructuur voldoende probleemoplossend is.

3.3 Meest milieuvriendelijk alternatief (mma)

Ontwikkel een mma dat negatieve gevolgen voor landschappelijke, cultuurhistorische en natuurwaarden voorkomt en kansen voor inpassing in het landschap benut. Indien een randwegalternatief de basis voor het mma is, onderzoek dan de mogelijkheden/kansen om bij een westelijke randweg de door-

³ De bewoners van de wijk Molenveld en Landgoed het Hartelaar verwachten dat daarnaast ook minder sluipverkeer aangetrokken zal worden in vergelijking met alternatieven met een randweg, zie zienswijze 3, bijlage 2.

⁴ In de Ruimtelijke Toekomstvisie Voorst is de optie open gelaten om de ruimtebehoefte voor bedrijventerrein aansluitend op de bebouwde kom Twello te realiseren of een plaats te geven langs de A1 of elders.

⁵ De bewoners van de wijk Molenveld en Landgoed het Hartelaar zien het verplaatsen van bedrijven als een veel betere oplossing voor de Molenstraat, Molendwarsstraat en haar omgeving, zie zienswijze 3 en 9, bijlage 2.

⁶ De bewoners van de wijk Molenveld en Landgoed het Hartelaar vinden uitbreiding van bedrijventerrein De Kareen goede mogelijkheid die uitbreiding van Engelenburg overbodig maakt, zie zienswijze 3, bijlage 2.

snijding van het landgoed 'Het Hartelaer' en de ecologische verbindingzone te voorkomen dan wel minimaliseren. Onderzoek bij een oostelijke randweg de kansen om het beekdal van 'de Fliert' ecologisch verder te ontwikkelen en doorsnijding van de ecologische hoofdstructuur te minimaliseren.

Besteed bij de ontwikkeling van het mma daarnaast ook aandacht aan maatregelen die de geluidbelasting op woningen en natuur minimaliseren⁷, trillinghinder minimaliseren, de effecten van licht op de omgeving beperken⁸, de uitstoot van verontreinigende emissies van het wegverkeer minimaliseren (verbetering van de doorstroming), barrièrewerking minimaliseren en andere vervoerswijzen stimuleren (openbaar vervoer en fiets).

Het verwachte draagvlak of een eerder vastgelegd budget mogen geen argumenten zijn om oplossingsrichtingen met belangrijke milieuvoordelen buiten beschouwing te laten bij de ontwikkeling van een mma.

4. BESTAANDE MILIEUSITUATIE EN MILIEUGEVOLGEN

4.1 Algemeen

Beschrijf de milieueffecten van de referentiesituatie, de alternatieven, het mma, het voorkeursalternatief, varianten en de te treffen mitigerende maatregelen zoveel mogelijk kwantitatief. Geef de effecten weer in overzichtstabellen en op kaart. Maak tevens onderscheid tussen effecten tijdens de aanleg- en gebruiksfase.

Neem als studiegebied het gebied waar milieueffecten van de voorgenomen activiteit te verwachten zijn. Geef in het MER op kaart aan wat als studiegebied wordt beschouwd.

4.2 Verkeer

Model

Voor de beschrijving van het aspect verkeer speelt het verkeersmodel een belangrijke rol. Geef in de MER een toelichting op het verkeersmodel en de aandelen die hierin zijn gebruikt. Geef aan:

- welk basisjaar en prognosejaar worden gehanteerd;
- welke autonome ruimtelijke ontwikkelingen en eventueel ruimtelijke ontwikkelingsscenario's op dit vlak voor het prognosejaar zijn meegenomen. Onderbouw hierbij de gehanteerde groei van het aantal inwoners en arbeidsplaatsen in Twello. Hierbij dient rekening gehouden te worden met de demografische ontwikkelingen;
- welke overige prognose-uitgangspunten in het model worden gehanteerd, zoals het beleidsscenario ten aanzien van mobiliteit en het scenario voor economische groei;
- hoe de verschillende verkeerssoorten in het model zijn opgenomen (personenverkeer (auto, OV) en vrachtverkeer).

Gebruik bij de analyses bij voorkeur resultaten van verkeerstellingen die zijn uitgevoerd door hiervoor goed gekwalificeerde (bijvoorbeeld ISO-gecertificeerde) instanties.

⁷ Zoals stil asfalt, verbieden van zwaar vrachtverkeer.

⁸ Hetgeen de natuurkwaliteit en de landschappelijke kwaliteiten kan beperken.

Analyse

Het MER dient inzicht te geven in de effecten van de alternatieven gerelateerd aan de doelstellingen.

Beschrijf:

- de verkeersintensiteiten op de verschillende wegen in het studiegebied onderscheiden naar intern (lokaal), extern (inkomen en uitgaand) en doorgaand verkeer alsmede in personenverkeer en vrachtverkeer;
- de verkeersafwikkeling op de relevante wegen in het studiegebied. Bereken daarvoor de piekintensiteiten (spitsuur) en de werkdagemaalintensiteiten⁹. Geef aan hoe de I/C-verhoudingen op de wegvakken en de belangrijke kruispunten in het studiegebied zijn;
- de toename van de automobiliteit binnen het beschouwde studiegebied, uitgedrukt in hoeveelheid verplaatsingskilometers per voertuigtype;
- de bereikbaarheid van de economisch belangrijk bestemmingen;
- de verkeersveiligheid, waarbij zowel aandacht wordt besteed aan de te verwachten aantallen ongevallen per weggedeelte (kwantitatief met behulp van ongevals cijfers en kentallensystematiek) als aan de toepassing van de ontwerpuitgangspunten die de verkeersveiligheid bepalen (kwalitatieve beschrijving op basis van 'Duurzaam Veilig');
- de gevolgen van de alternatieven op de route Oude Rijksstraatweg – Molenaarstraat – Hietweideweg. Breng hierbij zoveel mogelijk kwantitatief de gevolgen in beeld voor:
 - objectieve en subjectieve verkeersveiligheid;
 - doorstroming;
 - overstekbaarheid;
 - kwaliteit fietsroute (aantrekkelijkheid);
 - kwaliteit verblijfsklimaat en winkelfunctie;
- de barrièrewerking van een randweg en de gevolgen hiervan voor het uitloopgebied ten oosten of ten westen van Twello;
- de hoeveelheid verkeer dat ten gevolge van overbelasting van de A1 een route kiest via wegen in het studiegebied en in het bijzonder de te onderzoeken alternatieven. Hierbij uitgaan van scenario's met en zonder uitbreiding van de capaciteit van de A1 in de toekomst.¹⁰

4.3 Woon- en leefmilieu

4.3.1 Geluid en trillingen

Beschrijf de huidige geluidbelasting op gevoelige bestemmingen en de geluidbelasting ten gevolge van de randweg en de aan te passen wegen voor het bepalende jaar (tien jaar na de realisatie cq aanpassing van de weg). Maak gebruik van modelberekeningen die voldoen aan het Meet- en rekenvoorschrift geluidhinder 2006.

Betrek bij de beoordeling op het aspect geluid alle wegen binnen het studiegebied waar sprake is van een afname van de verkeersintensiteit van 20% of

⁹ Voor de kwaliteit van de verkeersafwikkeling zijn m.n. de spitsintensiteiten relevant. Voor geluid de wekdagintensiteiten.

¹⁰ Verschillende sprekers wijzen op de kans dat een randweg als sluiproute gebruikt zal worden en daarom meer doorgaand verkeer aan zal trekken, zie zienswijzen, 1, 3, 8 en 10, bijlage 2.

meer en van alle wegen waar sprake is van een toename van de verkeersintensiteiten van 30% of meer.¹¹

Geef in het MER voor het studiegebied de aantallen geluidbelaste bestemmingen vanaf de voorkeurswaarde (uitgedrukt in de Europese dosismaat L_{den}) van 48 dB in stappen van 5 dB. Presenteer de geluidscontouren op een contourkaart.

Geef voor het studiegebied aan hoeveel woningen een geluidbelasting ondervinden hoger dan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB uitgedrukt in L_{den} , dan wel op welke afstand van de weg de voorkeursgrenswaarde wordt overschreden.

Geef in het MER aan:

- welke geluidreducerende maatregelen (bijvoorbeeld in de vorm van 'stiller asfalt' of geluidsschermen) moeten worden getroffen in het kader van de wettelijke eisen en ook in het kader van maximale hinderbeperking;
- wat het effect is van cumulatie met overige zoneplichtige bronnen zoals railverkeer, luchtvaart¹² en/of industrie. Maak dit inzichtelijk met en zonder gebruik van de aftrek conform artikel 110g van de Wgh;
- de geluidbelasting in natuurgebieden (en eventuele stiltegebieden) en te treffen aanvullende geluidsreducerende maatregelen;
- of er sprake kan zijn van trillingshinder in de autonome situatie en na realisatie van de Randweg.

4.3.2 Luchtkwaliteit

Om de alternatieven onderling en met de referentiesituatie te kunnen vergelijken is het noodzakelijk om de effecten op de concentraties van fijn stof (PM_{10}) en stikstofdioxide [NO_2] te beschrijven, en kwantitatief in beeld te brengen, ook onder de grenswaarden.¹³ Presenteer in onderscheidende klassen het aantal blootgestelden aan fijn stof en stikstofdioxide. Voor de berekeningen dient gebruik te worden gemaakt van modellen die voldoen aan de Regeling Beoordeling Luchtkwaliteit 2007.

Maak per alternatief inzichtelijk of het haalbaar is op basis van de Wm en geef aan welke grondslag van artikel 5.16 daarbij wordt gehanteerd. Indien het project is opgenomen in het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) geef dan aan welke projectkenmerken zijn opgenomen in het NSL en in hoeverre deze overeenkomen met het alternatief.

Het is niet te verwachten dat de grenswaarden¹⁴ en richtwaarden¹⁵ voor de overige stoffen uit de Wm zullen worden overschreden. Gezien de jurisprudentie beveelt de Commissie toch aan inzichtelijk te maken of een overschrijding van deze waarden al dan niet kan worden uitgesloten.

¹¹ Bij deze toe- cq. afname is sprake van een verandering van de geluidbelasting van 1 dB of meer. Indien maatregelen worden genomen die uitsluitend het vrachtverkeer beïnvloeden neem, neem dit dan eveneens mee in de afbakening van het onderzoeksgebied waarbij uitgegaan wordt van veranderingen van minimaal 1 dB.

¹² Houdt hierbij rekening met de ontwikkelingen van wet- en regelgeving voor de luchtvaart. De bewoners van de wijk Molenveld en Landgoed het Hartelaer geven in hun zienswijze aan dat geluidbelasting van het vliegverkeer van vliegveld Teuge in cumulatie met geluidhinder van een randweg mogelijk het acceptatievermogen van bewoners van de wijk Molenveld zal overstijgen, zie zienswijze 3, bijlage 2.

¹³ Ook onder de huidige luchtkwaliteitsgrenswaarden kunnen nog aanzienlijke gezondheidseffecten optreden.

¹⁴ Grenswaarden voor SO_2 , CO, Pb, en benzeen.

¹⁵ Richtwaarden voor nikkel, arseen, cadmium, ozon en benzo(a)pyreen.

4.3.3 Externe veiligheid

Beschrijf in het MER of er binnen het plangebied locaties aanwezig zijn die risico's voor externe veiligheid met zich meebrengen en welke maatregelen worden getroffen om deze risico's te minimaliseren.

Beschrijf de gevolgen van de alternatieven voor de situatie inzake externe veiligheid, onafhankelijk van de vraag of er sprake zal zijn van overschrijding van grenswaarden. Besteed hierbij bijzondere aandacht aan het huidige vervoer van de gevaarlijke stoffen op de bestaande route door Twello. Besteed naast het plaatsgebonden risico (PR) ook aandacht aan het groepsrisico (GR).

4.3.4 Recreatie in de dorpsrand

Direct aan de dorpsrand van Twello ligt een aantrekkelijk en 'natuurrijk' landschap. Beschrijf op hoofdlijnen hoe dit landschap wordt gebruikt voor ommetjes of anderszins bijdraagt aan het woon- en leefmilieu van de bewoners van Twello.¹⁶ Beschrijf in hoeverre deze relatie dorp-omgeving intact blijft in de verschillende alternatieven.

4.4 Natuur

Algemeen

Geef aan welke kenmerkende habitats en soorten aanwezig zijn in het studiegebied en wat de autonome ontwikkeling van de natuur in het gebied is. Geef daarvoor aan voor welke van deze habitattypen, dieren en planten aanzienlijke gevolgen te verwachten zijn, wat de aard van de gevolgen¹⁷ is en wat deze gevolgen voor de populaties betekenen. Gelet op de aard van het initiatief zijn vooral effecten door geluid, visuele verstoring en barrièrewerking te verwachten, naast het evidente ruimtebeslag. Beschrijf mitigerende maatregelen, zoals passagemogelijkheden, die de gevolgen kunnen beperken of voorkomen.

Gebiedsbescherming

Natura2000 gebied

Beschrijf in hoeverre het voornemen invloed kan hebben op het Natura 2000 gebied Uiterwaarden IJssel al dan niet in cumulatie met andere activiteiten of handelingen (externe werking). Beïnvloeding lijkt op voorhand niet waarschijnlijk maar kan bij oostelijke tracés wellicht optreden door geluid, verstoring of stikstofdepositie als gevolg van verkeertoename. Geef voor het Natura 2000 gebied:

- de begrenzingen van het gebied aan op kaart (ter hoogte van het plangebied), inclusief een duidelijk beeld van de ligging van het plangebied;
- de afstanden van de voorgenomen activiteit tot de beschermde gebieden of kaarten met een duidelijke schaal waarvan dit is af te leiden;
- de instandhoudingsdoelstellingen¹⁸ voor de verschillende soorten en habitats en of sprake is van een behoud- of verbeterdoelstelling;

¹⁶ De bewoners van de wijk Molenveld vinden dat door de barrièrewerking van oplossingsgroep 2 landgoed Het Hartelaer voor bewoners van de wijk Molenwijk nog nauwelijks veilig te bereiken is, zie zienswijze 3, bijlage 2.

¹⁷ Geef aan of het gaat om vernietiging van leefgebied door bijvoorbeeld ruimtebeslag, verstoring door bijvoorbeeld licht en geluid, verdroging of vernatting door verandering van de waterhuishouding, versnippering door doorsnijdingen of barrièrewerking en vermesting en verzuring door bijvoorbeeld deposities van stikstof.

¹⁸ Voor de Vogelrichtlijngebieden gelden instandhoudingsdoelstellingen, te vinden in de aanwijzingsbesluiten van deze gebieden. Op dit moment lopen procedures om Natura 2000-gebieden aan te wijzen: de Habitatrictlijngebieden worden daarmee aangewezen en de Vogelrichtlijngebieden worden opnieuw aangewezen. Hiervoor worden eerst ontwerp-aanwijzingsbesluiten genomen en vervolgens definitieve aanwijzingsbesluiten. Beschrijf in het MER, indien van toepassing, de instandhoudingsdoelstellingen van de

- de landelijke staat van instandhouding¹⁹ en de huidige relatieve betekenis van dit gebied voor de verschillende soorten en habitats.

Onderzoek de gevolgen voor het Natura 2000-gebied. Als op grond van objectieve gegevens niet kan worden uitgesloten dat het voornemen afzonderlijk dan wel in combinatie met andere plannen of projecten, significante gevolgen kan hebben voor het/de Natura 2000-gebied(en), geldt dat een passende beoordeling opgesteld moet worden, waarbij rekening wordt gehouden met de instandhoudingsdoelstellingen van dat gebied.²⁰

Onderzoek, indien van toepassing, in de passende beoordeling of de zekerheid kan worden verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van het gebied niet aantast.²¹ Uit de wetgeving volgt dat een project alleen doorgang kan vinden als de zekerheid wordt verkregen dat de natuurlijke kenmerken niet worden aangetast, of de zogenaamde ADC-toets²² met succes wordt doorlopen.²³

Ecologische hoofdstructuur

De voorgenomen randwegalternatieven doorsnijden de ecologische hoofdstructuur. Geef aan in hoeverre de hiervoor geldende 'wezenlijke kenmerken en waarden'²⁴ worden aangetast en of het voornemen past binnen het hiervoor geldende toetsingskader²⁵. Geef tevens op hoofdlijnen aan welke mitigerende maatregelen beschikbaar zijn en op welke wijze de eventueel vereiste natuurcompensatie wordt ingevuld.

Bijzondere soorten

Beschrijf op basis van gericht veldonderzoek de mogelijke aantasting welke door de Flora- en faunawet beschermde soorten aanwezig zijn in het plangebied met nadruk op de aanwezige rode lijstsoorten. Het plangebied kenmerkt zich door de aanwezigheid van veel oude, monumentale bomen. Deze zijn belangrijk voor onder andere holenbroeders en vleermuizen maar ook voor landschap en beleving. Bij aantasting zijn ze bovendien niet direct vervangbaar. Besteed daarom expliciet aandacht aan aantal en aard van oude bomen die moeten wijken in een bepaald alternatief en de impact die dat heeft op de daarvan afhankelijke organismen en beleving.

Ga in op de mogelijke gevolgen van het voornemen op de standplaats (planten) of het leefgebied (dieren) van deze soorten en bepaal in hoeverre verbodsbepalingen²⁶ mogelijk overtreden worden. Beschrijf mitigerende maatregelen die de aantasting kunnen beperken of voorkomen alsmede eventuele compenserende maatregelen.

Vogelrichtlijngebieden en, indien van toepassing, de instandhoudingsdoelstellingen uit de ontwerp-aanwijzingsbesluiten.

¹⁹ Zie de profielendocumenten van LNV.

²⁰ Art. 19f Natuurbeschermingswet 1998.

²¹ Uit de huidige lijn in de jurisprudentie volgt dat dit het geval is wanneer er wetenschappelijk gezien redelijkerwijs geen twijfel bestaat dat er geen schadelijke gevolgen voor de natuurlijke kenmerken zijn.

²² Dit houdt op grond van art. 19g en 19h van de Natuurbeschermingswet 1998 respectievelijk in:

- A: zijn er Alternatieve oplossingen voor een project of handeling? inclusief locatiealternatieven.
- D: zijn er Dwingende redenen van groot openbaar belang waarom het project toch gerealiseerd moet worden?
- C: welke Compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft?

²³ Art. 6, lid 3 en 4 Habitatrictlijn, geïmplementeerd in art. 19g en 19h Natuurbeschermingswet 1998.

²⁴ Baseer dit mede op de natuurdoelen die de provincie voor de locatie heeft vastgesteld, verwoord in beheertypen of natuurdoeltypen, maar ook op eventuele lokale precisering daarvan (natuurplannen gemeente, steden3hoek, Landschapontwikkelingsplan).

²⁵ Het toetsingskader zoals beschreven in de Nota Ruimte, Spelregels EHS en/of provinciale uitwerkingen daarvan.

²⁶ De verbodsbepalingen zijn opgenomen in art. 8 (planten) en 9 - 12 (dieren) van de Flora- en faunawet.

4.5 Landschap, cultuurhistorie en archeologie

Geef in het MER een overzicht en waardering van landschapstypen en – elementen in het studiegebied, aan de hand van de (regionale) kenmerkendheid, de zeldzaamheid, de gaafheid en de vervangbaarheid. Geef vervolgens een beschrijving van de effecten van de randweg op de verschillende landschapstypen, de elementen en de samenhang hiertussen. Maak bij het uitwerken van de landschappelijke effecten gebruik van kaartbeelden en visualisaties.

De aanwezigheid van landgoederen is kenmerkend voor het landschap en de cultuurhistorie van het plangebied. Besteed voor de landgoederen die mogelijk aangetast worden door één of meer van de alternatieven, gericht aandacht aan het oorspronkelijk ontwerp, de gaafheid daarvan en de mate waarin dat kan worden aangetast. Ga daarbij in op de impact op elementen (oprijlaan, ‘grand canal’, zichtlijnen) en op het gehele ensemble.

Geef in het MER een overzicht van de cultuurhistorische waarden (archeologie, historische geografie en historische (steden)bouwkunde) in het zoekgebied en de effecten van de alternatieven daarop. Wanneer uit bureauonderzoek blijkt dat er mogelijk archeologische vindplaatsen aanwezig zijn op de plaatsen waar bodemingrepen voorzien worden dan dient door veldonderzoek te worden vastgesteld of dit inderdaad zo is. Uit het MER moet blijken wat de omvang en begrenzing van eventuele archeologische vindplaatsen is en of deze behoudenswaardig zijn.²⁷

4.6 Bodem en water

Effecten van wegaanleg op het watersysteem zijn met name te verwachten wanneer:

- alternatieven worden uitgewerkt met een (half)verdiepte ligging of sterke wegdrainage, waardoor effecten kunnen optreden op de deklaag en de ondiepe grondwaterstroming;
- alternatieven worden uitgewerkt door het beekdal van de Fliert met ondiepe grondwaterstanden en natuur die gevoelig is voor hydrologische veranderingen.

Beschrijf voor de eventuele alternatieven die bovengenoemde kenmerken vertonen de effecten van de wegaanleg op het watersysteem en de daarvan afgeleide effecten op natuur, bewoning en landbouw.

5. SAMENVATTING VAN HET MER

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

²⁷ Hiertoe dienen voor het MER de onderzoeksstappen ‘bureauonderzoek’, ‘inventariserend veldonderzoek karterende fase’ en ‘inventariserend veldonderzoek waarderende fase’ te worden doorlopen, voorzover de resultaten van de voorafgaande onderzoeksstap hier aanleiding toe geven.

6. OVERIGE ASPECTEN

Voor de onderdelen 'vergelijking van alternatieven', 'evaluatieprogramma' en 'leemten in milieu-informatie' heeft de Commissie geen aanbevelingen naast de wettelijke voorschriften.

BIJLAGE 1: Projectgegevens richtlijnenfase besluit-m.e.r.

Initiatiefnemer: college van burgemeester en wethouders gemeente Twello

Bevoegd gezag: gemeenteraad van gemeente Twello

Besluit: wijziging van het bestemmingsplan.

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C01.2

Activiteit: aanleg van een randweg.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in de Staatscourant van: 9 september 2009
ter inzage legging startnotitie: 9 september 2009 tot en met 21 oktober 2009
adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 28 juli 2009
richtlijnenadvies uitgebracht: 11 november 2009

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

ir. B. Barten (secretaris)
ing. R.J.J.M. van Bommel
drs. A. van Leerdam
ir. J. Mulder
dr. D.K.J. Tommel (voorzitter)

Werkwijze Commissie bij richtlijnenadvies:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie neemt hierbij de startnotitie als uitgangspunt.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advisering:

- Gemeente Voorst, juli 2009. Startnotitie MER Westelijke Randweg Twello.
- Gemeente Voorst, 2009. Studie Nut en Noodzaak Westelijke Randweg.
- Gemeenten Apeldoorn, Brummen, Deventer, Lochem, Voorst en Zutphen, mei 2007. Regionale Structuurvisie Stedendriehoek 2030.
- Gemeente Voorst, maart 2005. Ruimtelijke Toekomstvisie Voorst.

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieustandigheden of te onderzoeken alternatieven. Een overzicht van de zienswijzen en adviezen is opgenomen in bijlage 2.

BIJLAGE 2: Lijst van zienswijzen en adviezen

1. W.J. M. Röthengatter, Twello
2. Nederlandse Gasunie N.V., Groningen
3. C.J.A.M. van Embden von Redwitz Jordam landgoed Hartelaar, Twello
4. G.W. Lubberts, Twello
5. M.J.G. Willems, Deventer
6. Rodewijk, Twello
7. B.J. Bosman, Twello
8. J.H. Kasemir, Twello
9. G.H.B. Wielens, Twello
10. F.M. Koenders-Bekkink, Twello

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport Westelijke Randweg Twello, gemeente Voorst

Het College van burgemeester en wethouders van Voorst wil de verkeersproblemen in de kern van Twello verminderen en ziet de aanleg van een westelijke randweg als een kansrijke oplossing voor die problemen. Voor de voorgenomen randweg is een wijziging van het bestemmingsplan noodzakelijk. Ten behoeve van de besluitvorming wordt een procedure voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen. De gemeenteraad is bevoegd gezag.

ISBN: 978-90-421-2870-5

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

